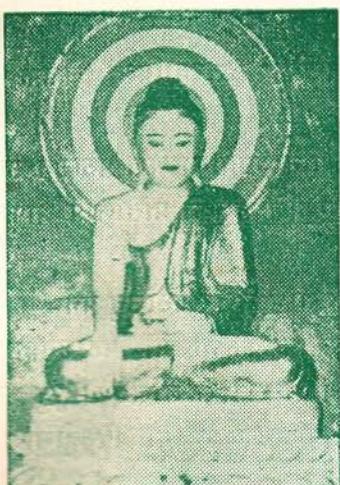

नमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मा सम्बुद्धस्स

२५२६ बुद्ध जयन्ती अंक

बुद्धधर्म सम्बन्धी नेपालको
एक मात्र मासिक पत्रिका

स्वांयाः-पुन्ही

वार्षिक रु. १५/- प्रति रु. २/-

आनन्दभूमि

THE ANANDA BHOOOMI

(The only Buddhist Monthly Magazine of Nepal)

बुद्ध सम्बत् २५२६

नेपाल सम्बत् १९०२

अंक १०

— बेशाख पूर्णिमा

— बद्धला

— अंक १

विक्रम सम्बत् २०३९

1982 A. D.

Vol. 10

—

—

—

बैशाख

May

No. 1

“आनन्दभूमि” को नियम—

- (१) “आनन्दभूमि” आनन्दकुटी विहार गुठीद्वारा प्रकाशित हुने नेपालको एकमात्र बुद्धधर्म सम्बन्धी मासिक पत्रिका हो । यो प्रत्येक पूर्ण मासिको दिनमा निस्कनेछ । यसको आजीवन ग्राहक शुल्क रु. १५०।— र वार्षिक ग्राहक शुल्क रु. १५।— मात्र छ । जुनसुकै महोनामा पनि ग्राहक बन्न सकिन्छ । वार्षिक-ग्राहकलाई पूरा १२ वटा अंक प्राप्त हुनेछ । एक प्रतिको रु. २।—
- (२) यसमा बुद्ध धर्मसँग सम्बन्धित विषय छापिनेछ ।
- (३) लेखकद्वारा प्रकट भएको कुनै पनि विचारमा लेखको उत्तरदायित्व लेखक नै हुनेछ । सम्पादक-मण्डल हुनेछैन ।
- (४) लेखकले नेपाली, नेपालभाषा र अंग्रेजीमध्ये कुनै पनि भाषामा लेख पठाउन सक्नुहुन्छ र पठाइएका लेख फिर्ता पठाउने व्यवस्था गर्न नसकिने भएकोले लेखको प्रतिलिपि आफूसँग राखी पठाउन अनुरोध छ ।
- (५) लेख पठाउँदा सफा र पूरा साइजको कागजमा एकपट्टि मात्र लेखेर पठाउनु पर्नेछ ।
- (६) ग्राहक शुल्क, विज्ञापन तथा प्रवन्ध सम्बन्धी पत्र व्यवस्थापकको नाउंमा पठाउनुहोला । पत्र व्यवहार गर्दा आफ्नो ग्राहक संख्या तथा नाम ठेगाना राज्यरो लेखिएको हुनु जरूरी छ । ठेगाना हेरफेर हुने भएमा एक महोनां अगावै व्यवस्थापकलाई सूचना दिनुहोला । पत्रिका समयमा नपुगे सूचना दिने कृपा गर्नुहोला ।
- (७) कुनै पनि लेख प्रकाश गर्ने वा नगर्ने अधिकार सम्पादकमै रहनेछ ।

आनन्दभूमि कार्यालय, आनन्दकुटी, स्वयम्भू, काठमाडौं ।

चित्रय - सूचि

बुद्ध बचन	१	बुद्ध सन्देश आवको संसारमा	१३
जागर जातक	२	यस्तो पनि हुँदैरहेछ	१४
बुद्ध र उनको जनहितकारी सन्देश को धर्मवादी हुन् ?	४	निवान	१६
भूल सुधार—	६	कपिलवस्तुस अशोक स्तम्भया दुर्दशा	१९
सम्पादकलाई चिट्ठी	७	मिक्तुत्व धैगु याकुत्ता ?	२१
बुद्धम् शरणम् गच्छामि	८	शून्य व जि	२३
बुद्धप्रति	९	बुद्ध हे ज्वीमाः धैगु मडु	२३
पाप र धर्म	९	छि स्यूला बे ?	२४
महामानव बुद्धलाई खोजी हिङ्का	१०	Buddhism in Everyday Life	२५
छ लोभीहरू	११	सम्पादकीय	२९
बाध्यता	१२	बौद्ध गतिविधि	३०

भैषज्यकुरुतिं

प्रचान सम्पादक

भिक्षु अश्वघोष

सम्पादक

भिक्षु कुमार काशयप

सुवर्ण शाक्य

प्रकाश बज्राचार्य

व्यवस्थापक

भिक्षु महानाम

सह-व्यवस्थापक

भिक्षु मैत्री

प्रकाशक

आनन्दकुटी विहार गुठी

स्वयम्भू, काठमाडौं

फोन : १४४२०

महावग्ग-विनयपिटकबाट ।—

“चरथ भिक्खुवे चारिकं बहुजन हिताय
बहुजन सुखाय लोकानुकम्पाय अत्थाय हिताय
सुखाय देवमनुस्सानं । देसेथ भिक्खुवे धर्मं
आदिकल्याणं मञ्जसेकल्याणं परियोसान
कल्याणं सात्थं सव्यञ्जनं केवलं परिपुणं
परिसुद्धं ब्रह्मचरियं पकासेथ ।”

★ ★ ★

भिक्षुहरू ! बहुजन हितको लागि, बहुजन
मुखको लागि, विश्रमाधि दयाको लागि, देव र
मनुष्यहरूको हित, सुख र कामको लागि संचार
गर भिक्षुहरू ! आरम्भ, मध्य र अन्त्य समयसम्म
कल्याण हुने धर्मको अर्थ र भाव सहित उपदेश
दिएर सम्पूर्ण परिशुद्ध ब्रह्मचर्य (धर्म) को प्रकाश
पार ।

धीर भै ध्यानमा लागेका, शान्तिको मार्ग नैष्कर्म्यमा बस्ने बुद्धहरूको
देवताहरूले पनि स्पृहा गर्छन् ।

जागर जातक

वर्तमान कथा

एकदिन एकजना श्रोतापन्न उपासक श्रावस्तीबाट गाडीवानहरूको नाइकेसँग कान्तारको बाटो लागेर गए। पानीको सुविधा भएको एक ठाउंमा पाँचशय गाडाहरूका गोरूहरूलाई फुकाली खाद्यभोज्य तयारपारी नाइके बास बस्थो। ती मानिसहरू यताउती पल्टेर सुते। उपासक चाहि गाडीवान्को नाइकेसँग एउटा रुखमुनि चंकमण गरिरहे। त्यसबेला नानाप्रकारका हथियार लिएका पाँचशय जना चोरहरू त्यहाँ आइपुगे। उपासकलाई चंकमण गरिरहेको देखेर त्यो सुतेपछि गाडालाई लुट्नुपर्ना भनी तिनीहरू यताउती छरिएर उभिरहे। रातको तेशा प्रहरसम्म उनी चंकमण ने गरिरहे। लुट्नभनी तयार राखेका ढुङ्गा मूढाहरू छोडेर बिहान सबेरै त्यहाँबाट जानुभन्दा अधि गाडीवानको नाइकेलाई सम्बोधन गर्दै अप्रमादी र जागरूक भई बसिरहेको यस पुरुषको कारणले गर्दा उनीहरूले आफ्ना जीउ जगाउन पाए र आपना सम्पत्तिको मालिक पनि आफै बन्न पाए अतः त्यस पुरुषलाई सत्कार गर्नुपछ भनी त्यहाँबाट हिँडे।

बिहान सबेरै उठेका गाडीवानहरूले चोरहरूले छोडेर गएका ढुङ्गामुग्राहरू देखेर त्यसे उपासकको कारणबाट उनीहरूले जीउ जोगाउन पाए भनी उनलाई सत्कार गरे। आफ्नो कामकाज सिध्याई उपासक श्रावस्तीमा आई

जेतवनमा गई तथागतलाई पूजा बन्दना मरी बसे। उसलाई देखेर शास्ताले आजकल ऊत्यहाँ नदिएको कुरा प्रश्न गर्दा उनले आफ्नो भएको घटना सबै बताउंदा शास्ताले उनलाई भन्नुभयो—“तिमीले मात्र ननिदाई जागरूक भई विशेषता पाएका होइनौ, पुराना पण्डितहरूले पनि जागरूक भई विशेष गुण प्राप्त गरेका थिए।”

अतीत कथा

बतीत समयमा वाराणशीमा ब्रह्मदत्तले राज्य गरिरहेको बेलामा बोधिसत्त्व ब्राह्मण कुलमा जन्मी बैश पुणेपछि तक्षशिलामा सबै शिल्प पढेर फर्केर घरमै बसे। पछि घरछाडी प्रवर्जित भई ऋषिभेष धारणगरी धेरै दिन नवित्दं द्यानाभिज्ञ लाभगरी हिमालयतिरको एक ठाउंमा चंकमण गर्ने मात्र इर्यापथ (बस्नु, सुत्नु, हिंडनु र उभिनु) लिई ननिदाइकन रातभर चंकमण मात्र गरिरहन्थे। अनि चंकमण गर्ने ठाउंमा एक अन्तमा बस्ने देवता प्रसन्न भई रुखको कापको बीचमा उभिई प्रश्न सोष्टै पहिलो गाथा भने—

कोघ जागरान सुतो कोघ सुतेसु जागरो।
को ममेतं विजानाति को तं पटिभणाति मे'ति ॥

“कस्तालाई यहाँ जाग्रत भएर बसेतापनि सुत्ने

भनी भन्दछन् र कस्तालाई सुतिरहेकामध्येमा पनि जाग्रत
भएर बस्ने भनी भन्दछन् ? कसले यो मेरो प्रश्नलाई
बुझ्छ र कसले मेरो प्रश्नको उत्तर दिनसक्छ ?”

उसको कुरा सुनेर बोधिसत्वले भने—

अहं जागरतं सुत्तो अहं सुत्तेसु जागरो ।
अहमेतं विजानामि अहं पटिभणामितेऽति ॥

‘जाग्रत हुनेहरूमा म सुत्तेहुँ र सुत्तेहरूमध्येमा म
जाग्रत हुँ । मैले त्यो कुरा जानेको छु र तिमीलाई उत्तर
दिनेछु ।’

यो सुनेर फेरि देवताले भने—

कथं जागरतं सुत्तो कथं सुत्तेसु जागरो ।
कथं एतं विजानासि कथं पटिभणासि मे'ति ॥

“जाग्रत हुनेहरूमा कसरी तिमी सुत्तेही र कसरी
सुत्तेहरूमध्येमा तिमी जाग्रत ही ? कसरी तिमी यो
जान्दछी र कसरी मलाई उत्तर दिन्दछी ?”

यो गाथाद्वारा प्रश्न सोधिएपछि बोधिसत्वले उत्तर
दिए—

ये धर्मं नप्यजानन्ति सञ्चमोति दमोति च ।
तेसु सुष्यमानेसु अहं जग्गामि देवेति ॥

येसं रागो च दोसो च अविज्ञा च विराजिता ।
तेसु जागरमानेसु अहं सुत्तोस्मि देवते ॥
एवं जागरतं सुत्तो एवं सुत्तेसु जागरो ।
एवमेतं विजानामि एवं पटिभणामितेऽति ॥

“देव ! जसले यो संयम हो र यो दम हो भन्ने
धर्मलाई जान्दैन त्यस्ता सुत्तेहरूमध्येमा म जाग्रत छु ।”

“देव ! जसको राग, द्वेष र अविद्या छैन त्यस्ता
जाग्रत हुनेहरूमध्येमा म सुत्तेहुँ ।”

“यसरी जाग्रत हुनेहरूमा सुत्तेहुँ र यसरी सुत्तेहरू-
मध्येमा जाग्रत हुन्दछ । यसरी यसलाई जान्दछु र यसरी नै
तिमीलाई उत्तर दिन्दछु ।”

महासत्वले यसरी प्रश्नको उत्तर दिएपछि प्रसन्न-
भई उनको प्रश्नसा गर्दै देवताले यो अन्तिम गाथा भने—

साधु जागरतं सुत्तो साधु सुत्तेसु जागरो ।
साधु भेतं विजानासि साधु पटिभणासि मे ति ॥

“जाग्रत हुनेहरूमा सुत्तेही भनेको पनि धन्य हो,
सुतिरहनेहरूमध्येमा जाग्रत हुनेही भनेको पनि धन्य हो,
तिमीले यो कुरा जान्यौ र मलाई उत्तर दियौ यो पनि
धन्य हो ।”

शास्ताले यो धर्मदेशना त्याउनुभई जातक समाधान
गर्नुभयो ।

सूचना

वर्ष ९ अंक १ देखि ग्राहक बनेका महानुभावहरूको ग्राहक शुल्क सिद्धिएको
सूचित गरिन्दछ ।

बुद्ध र उनको जनहितकारी सन्देश

— 'ज्योति' शाक्य, कालिम्पोंग

समस्त मानव जातिका निमित आपनो जीवन समर्पित गर्ने मानिसहरू थोरै संख्यामा मात्र यो संसारमा जन्मेका छन् । यस्तै महान् जीवन लिएर विश्वमा जन्म लिने नर-रत्नहरूमध्ये एक यिए भगवान् बुद्ध जसको अद्भूत महान् व्यक्तित्वको प्रभाव वर्णो अधिवेदि यो धरामा मानव जातिका विकास पथमा प्रकाश-स्तम्भको काम गरिरहेको छ । आपनै सत्प्रयास एवं पौरुषले मानिस भगवान् बन्न सक्तछ भन्ने सत्यको एक ठोस तथा सजीव उदाहरण हुनाले नै उनी विश्वका महायुरुषहरूमा अद्वितीय छन् । स्वामी विदेकानन्द जस्ता वेदान्तका मर्मज्ञले पनि भनेका छन्—'विश्वमा जति पनि मानिस उत्पन्न भए तिनमा बुद्ध नै सर्वश्रेष्ठ छन् भनी मनुष्य जातिको इतिहास बताउँद छ ।' ('कमंयोग'-मा)

बुद्धको प्रारम्भक जीवनको अध्ययनबाट सजिलै थाहा पाइन्छ कि उनी स्वावलम्बन, स्वतन्त्रता तथा समानता जस्ता परमावश्यक महान् मानवी गुणका कस्ता कस्ता पक्षपाती यिए । मौलिक विकासका यी आवश्यकता प्रति यिनको अनुप्राणित प्रवृत्ति नै पछि आध्यात्मिकताको मार्गमा परिपूर्णता प्राप्त गर्न फलदायी बने । आत्म-विकासको मार्ग अवरुद्ध गर्ने कुनै पनि कुरो उनलाई अस्वीकार्य हुनाले आपना योवनावस्थामा सहजे प्राप्त समस्त भौतिक सुख-समृद्धि अधिकार सर्व तिलाङ्गजलि दिई मानव जीवनको चरमलक्ष्य दुःख-अशान्ति-रहित

विमुक्तिको खोजमा हिँडे । अचलाई बताउन र सिकाउन अघि पहिले सर्व दुःख सुख, कठिनाई, श्रम-साधना हरेक कुराको स्वयंले निरीक्षण तथा अनुभव प्राप्त नगरी हुँदैन भन्ने तथ्यका उनी एक आदर्श यिए । त्यसले निर्भय भई एकाकी उनी विजय पथमा अघि बढ्दै गए ।

तिनताक प्रचलित सर्व ज्ञानको शिक्षाबाट पनि जब उनलाई सम्मोष हुन सकेन तब स्वयं नै पगपग प्रतिपल जीवनको रहस्यमय ग्रन्थि फुकाउन तल्लीन हुँदै हिँडे । यस प्रकार उनले मौन एकाकी रही, घोर तपश्र्चर्या गरी, तत्त्व चिन्तनमा लीन भइकन स्वयं प्रतिपादित तरीकाले आपनो आन्तरिक शक्तिको चरम विकास गरी परमज्ञान सम्बोधिको अमृतमय सुधा प्राप्त गरे जसको पछि सारा जीव-जगत्को रहस्य, ससार चक्रको वास्तविक तथ्य उनकालागि केही पनि अनभिज्ञ रहेन ।

सत्यामृतमय ज्ञान प्राप्त गरे पछि उनले सारा मानवका हित निमित सम्यक् धर्म मार्गको प्रचार गरे । दुई शब्दमा उनको उपदेशको सार लिनु हो भने उनके कथनानुसार, 'भिक्षूहरू हो ! म दुई कुरा नै सिकाउँदछु, दुःख बनि दुःखबाट मुक्ति ।' तत्कालीन मानव समाज माझ व्याप्त धार्मिक, नैतिक, सामाजिक कुण्ठहरू साथै विषमतामय अनाचारहरूलाई जरोदेखि उखेल्ने उपाय हुनाले उनको मार्गमा कुनै भेदभाव र संकीर्णतालाई स्थान छैन । स्त्री जातिलाई निम्न दृष्टिले हेर्ने चलनमा पनि

परिवर्तन ल्याएर उनले समाजमा महत्वपूर्ण परिवर्तनद्वारा र मानवतालाई मर्यादा प्रदान गरे। तसर्थे विश्व कवि र वीन्द्रनाथ ठाकुरको 'बुद्ध देव' नामक पुस्तकमा 'ऐतिहासिक क्रममा मनुष्यलाई भेदभाव रहित मुक्तिको अधिकार छ भनी घोषित गर्नेमध्ये बुद्ध ने सर्वं प्रथम ठहङ्क' भन्ने कुरो व्यक्त छ।

मानव प्राणीलाई ग्रस्त गरिरहेको दुःख, क्लेश—अज्ञान्ति, भय इत्यादिको उद्गम मानिसको हृदयमा व्याप्त अविद्या-अज्ञान ने मूल हो जसलाई दूर नगरुञ्जेल जीवन परिशुद्ध एवं समुज्ज्वल हुन सक्तैन भन्ने तथ्य हामी उनका शिक्षामा पाउँछौं। उनले अन्धविश्वास, रुढिवाद जातिवादको विरुद्ध विचार-स्वातंत्र्यलाई महत्व दिएका छन् भने, कार्य-कारणको सम्बन्ध जताई हेतुवादी वैज्ञानिक ढंगको सिद्धान्त पनि प्रतिपादित गर्नुभएको छ। सायद यसले विश्वप्रसिद्ध वैज्ञानिक आइन्स्टन भन्ज्ञन्, 'यदि कुनै धर्म, वर्तमान वैज्ञानिक मस्तिष्कलाई स्वीकार गर्न योग्य छ भने त्यो बौद्ध धर्म नै हो।'

आम जनताको हितलाई बुद्धले ठूलो महत्व दिन्थे भन्ने कुरो उनले आपना शिष्यहृष्टलाई पण्डित्याई भाषामा होइन तर जनताकै प्रचलित भाषामा ज्ञानको प्रचार गर्ने आदेश दिएकोबाट पनि बुझ्न सकिन्छ। यसरी सरल सुबोध भाषामा उनको सदेश सुन्न पाउँदा साना ठूला सबै प्रकारका मानिसहरू उनीमाथि आकर्षित भए। तिनताको यो एउटा ठूलो उपलब्धि थियो। उनले कुनै प्रकारको एकाधिकारलाई मान्यता दिएको हामी पाउँदैनौं। उनले विश्वबन्धुत्व र भ्रातृत्वको प्रतीक स्वरूप जुन संघको स्थापना गरे त्यसका विनय (नियम) बाट पनि उनलाई जनतान्त्रिक पद्धतिका महान् पोषक भन्न सकिन्छ। आफु पछि आफ्नो कुनै उत्तराधिकारी नियुक्त गर्नु होइन तर धर्म र विनय नै संघका पथ-प्रदर्शक हुनेछ भनी उनले देशना गर्नुभएको थियो।

सदाचार, सद्भावना, सहिष्णुता, मन-वचनको पवित्रता इत्यादि तथागतको मार्गका अभिन्न अंग भइहाले साथै मैत्री र करुणालाई उनले जतिको विशेषता दिए त्यो अन्यत्र दुलम्भ छ। यसले स्थलदूरी, भाषा, रीति-यिति, संस्कृतिको जतिकै विभिन्नता भएका मानिसहरू माझ पनि मानवतामयी एकताको भाव जगाउन देश विदेशको सीमाना नाची पहिले पहिले फैलिएको धर्म, बौद्ध धर्म नै यियो भन्ने इतिहासले बताउँदछ। एकातिर उनका शिक्षामा गहन गम्भीर दशन तत्त्व-पाइन्छ, भने केरि अर्कोतिर 'जिघच्छा परमा रोगा (भोक भम्दा ठूलो रोग अरू छैन), आरोग्या परमा लाभा (निरोगी रहनु परम लाभ हो), जसले रोगीको सेवा गर्न उसले मेरै सेवा गर्दछ' भन्दै 'जन्मले होइन कर्मले मानिस महान् बन्दछ' भन्ने न्यायोचित सिद्धान्त प्रतिस्थापन गरेको थाइन्छ। यसरी शोषण, अन्याय, पक्षपात, संग्रह-वृत्ति, प्रतिहिसा इत्यादिबाट छुटकारा पाउन पीडित-दलित मानवले ढनको शान्तिमय पथमा ठूलो सान्त्वना पाए। बुद्धधर्ममा यिनै विशेषता हुनाले स्व० नेहरूले पनि एकपल्ट भनेका थिए, 'बुद्धको शान्ति-सन्देश जतिको आजका पीडित मानवलाई आवश्यकता छ त्यति सायद विगत इतिहासमा कहिले आवश्यक थिएन।'

मानिस आफू सुखपूर्वक जिउन चाहन्छ भने उसले अरूलाई पनि उसरी नै जिउन दिन जानुपर्छ अर्थात् आफ्नो अस्तित्वको रक्षा त गर्ने पछं तर साथै अरूको अस्तित्वको स्वीकृति पनि हुनुपर्छ। 'अत्तानं उपमं कत्वा न हनेय न घातये' जस्ता धर्मपदका शिक्षामा यस्तै भाव पाउँछौं। सक्षेपमा भगवान् बुद्ध प्रत्येक मानिसमा चारित्रिक सुधार ल्याइ स्वस्थ्य एवं सुदृढ समाजको निर्माण गराउन चाहन्थे र उनको धर्म यस्तै एउटा उद्दान हो जहाँ प्रत्येक कोपिलालाई सही ढंगले फुल्न र सुवास बाँडनका निमित विकसित हुन पूर्ण अधिकार प्राप्त छ। **ॐ**

को धर्मवादी हुन् ?

- अनुवादक भिक्षु अमृतानन्द

एक समय आयुष्मान् सारिपुत्र मगध देशको नालक गाउँमा बस्नुभएको थियो ।

त्यस समय जम्बुखादक (=जमुना खाने) परिवारक जहाँ आयुष्मान् सारिपुत्र हुनुहुन्थ्यो त्यहाँ गए । त्यहाँ पुगेपछि आयुष्मान् सारिपुत्रसंग सस्मोदन गरे । सम्मोदनीय कुराकानी सिद्धिए पछि एक छेउमा बसे । एक छेउमा बसेका जम्बुखादक परिवारकले आयुष्मान् सारिपुत्रसंग निम्न प्रश्न सोधे—

“आवुसो सारिपुत्र ! यो लोकमा को धर्मवादीहरू छन् ? यो लोकमा को सुप्रतिपन्न अर्हका छन् ? यो लोकमा को सुगतहरू (=असल ठाउँमा पुगेका) छन् ?”

“आवुसो ! जसले राग हटाउनको निमित्त धर्मदेशना गर्छन्, जसले द्वेष हटाउनको निमित्त धर्मदेशना गर्छन्, जसले मोह हटाउनको निमित्त धर्मदेशना गर्छन्— उनीहरू नै यो लोकमा धर्मवादी हुन् । आवुसो ! जो राग हटाउनको निमित्त प्रतिपन्न हुन्छन्, जो द्वेष हटाउनको निमित्त प्रतिपन्न हुन्छन्, जो मोह हटाउनको निमित्त

प्रतिपन्न हुन्छन्—उनीहरू नै यो लोकका सुप्रतिपन्न हुन् । आवुसो ! जसको राग नष्ट भइसक्यो, काटेको तालवृक्ष समान भइसक्यो, बभाव प्राप्त भइसक्यो, अनागतमा पुनः उत्पन्न नहुने भइसक्यो; जसको द्वेष नष्ट भइसक्यो... जसको मोह नष्ट भइसक्यो... अनागतमा पुनः उत्पन्न नहुने भइसक्यो—उनीहरू नै यो लोकमा ‘सुगत’ हुन् ।

“आवुसो ! यो राग, द्वेष तथा मोहलाई हटाउने मार्ग तथा प्रतिपदा छ के ?”

“आवुसो ! छ ।”

“आवुसो ! त्वो मार्ग के होत ?”

“आवुसो ! त्वो मार्ग आर्यबृष्टाङ्गिक मार्ग हो । जस्तै—सम्यक्दृष्टि, सम्यक्संकल्प, सम्यक्वाचा, सम्यक्कर्म, सम्यक्जीविका, सम्यक्व्यायाम, सम्यक्स्मृति, सम्यक्समाधि ।”

“आवुसो ! यी राग, द्वेष तथा मोहलाई हटाउने मार्ग तथा प्रतिपदा राख्न रहेछ । आवुसो सारिपुत्र ! अप्रमाद हुनको निमित्त यो मार्ग पर्याप्त छ ।”

अ

२५२६ सौं भगवान् बुद्धको महापरिनिर्वाण दिवसको उपलक्ष्यमा
सबै नेपालीहरूमा हार्दिक शुभ कामना छ ।

- आनन्दभूमि परिवार

आनन्दभूमि

२०३८ साल कागुन ७ गतेमा प्रकाशित भएको “नेपालमा ऐरवाद बुद्धधर्मको संशिष्ट इतिहासमा” आ—

भूल सुधार—

— भिक्षु अमृतानन्द

उक्त पुस्तिकाको पृ. ४ को ‘फेरि निष्कासन’ भन्ने शीर्षक अन्तर्गत जुन ‘सन् १९४४ (बि. सं. २०००) मा प्रज्ञानन्द महास्थविरले पाटनकी एउटी महिलालाई अनगारिका बनाउने विचारले दार्जिलिङ्ग पठाउनु भएको रहेछ’ भन्ने लेखिएको छ त्यो त्यस्तो होइन रहेछ । त्यस बखतको सत्य कुरा चाहिँ यस्तो रहेछ—

त्यस बखत (बि. सं. २००० तिर) पाटन, तंगाल बस्ने हलुवाईकी बहिनी आशामाया ताम्राकार धर्म अद्ययनको निमित्त श्रद्धेय प्रज्ञानन्द महास्थविरकहाँ दिनहुँ जाने गरेकी रहीछे । यो सहन नसकी आफ्नी बहिनीलाई पनि सम्झाउन नसकेपछि उनको दाजुले तत्कालीन श्री ३ जुद्धश्शेरकहाँ उजुर गरेको रहेछ । यसै कारणले गर्दी त्यसताकाका भिक्षुहरूलाई सिहदरबारमा बोलाइएको रहेछ । सबंप्रथम सिहदरबारमा हाजिरी हुन जानु भएका भिक्षु सुबोधानन्द स्थविर हुनुहुँदो रहेछ । वहाँसेव “महिलाहरूलाई प्रब्रजित गराउने प्रयत्न गरिरहेको हो के ?” भनी सोधनी हुँदा “हाम्रो तरफबाट किण्डोल विहारमा त्यस्तो कुनै कारबाही भएको छैन

पाटनको कुरा हामीलाई आहाउने” भन्ने जवाफ दिनुभएको रहेछ ।

जुन महिलाका घरका परिवारले उजुरी गरेका यिए सोही महिला भिक्षुहरू निकाला भइसकेपछि पाइएको मार्गनिर्देशन अनुसार अरु कतिपय महिलाहरू र एक पुरुषका साथ पोखरा बाटोगरी पाल्पा, बुटवल भई भारतको नौतनवामा पुगदा बिरामी भई असपतालमा भर्ना भई वहाँ महास्थविरलाई पत्र पठाउँदा वहाँ दार्जिलिङ्गको घुम्पहाडबाट तुरन्तै आउनु भई उनीहरूमध्ये सो आशामाया (जसलाई वहाँले सुभद्रा भन्ने नामकरण गर्नुभएको रहेछ) र अरु दुइबरा सक्रित पुनः दार्जिलिङ्ग, घुम्पहाडमा फर्कनु भएको रहेछ । पछि निज आशामाया (सुभद्रा) लाई लिएर वहाँ कालिम्पोङ्ग जानुभएको रहेछ । त्यस बखत उनका घरका दाजुहरूले आहापाई कालिम्पोङ्गसम्म भई आफ्नी बहिनीलाई फकाई त्याएपछि यो घटनाको कुरा टुँगिएको रहेछ । यसबारेमा श्री आर० बी० वन्दचद्वारा लिखित प्रज्ञानन्द महास्थविरको जीवनी (वैवारीमा) पृष्ठ १८१-८२ मा पनि उल्लेख भएको छ ।

सम्पादकलाई टिठी

सम्पादकज्यू,

आनन्दभूमि मासिक पत्र गुरु-पूर्णिमा, गु-पुन्ही, कर्ति-पुन्हीमा प्रकाशित इ पत्रिका पाएँ। सहस्रधन्यवाद छ। आपने मातृभूमिवाट प्रचार हुने बुद्धवचन हेनं पाउंदा आनन्द हुनु स्वाभाविक हो।

अमेरिकामा सबै स्वतन्त्र छ, धर्ममा पनि स्वतन्त्रता छ, सबै धर्मावलम्बी आफ्ना धर्म प्रचार गर्दै छन्, तर हाम्रो बुद्ध धर्मावलम्बीमा तिब्बतबाट प्रोफेसर (वेसी लामाज्यू) ४-५ जना आउनु भै फजसेंस्टिटमा ३ वटा साना गुम्बा बनाई महायान धर्म प्रचार गर्नुभएको छ त्यस्तै अपर न्यूयोर्कमा १ जना घेसी र कोलाराडोस्टेटमा १ लामाज्यूबाट पनि बुद्धधर्म प्रचार गर्दै हुनुहुन्छ भनी सुनें, तर थेरेवादी बुद्धवचन प्रचार भएको देखेन र सुनेन दुःख लाग्यो। १।२ फेरा जापानको बुद्धधर्मबारे टी० बी० मा हेनं पाएँ। श्री शाक्यमुनि बुद्धको धर्मावलम्बी अहिले विशेष जापान, याइल्याण्ड, श्रीलंका र बर्मामा स्थिर छ, वहाँहरूबाट बुद्धको शान्ति सन्देश यहाँ अमेरिकामा प्रचार गर्नुभए अति उत्तम हुने छ, यहाँका जनता शान्तिप्रिय भएकोले श्री बुद्ध भगवान्को शान्ति सन्देशमा अवश्य रुचि

बढ्दै जाला भने आशा छ। बुद्ध धर्मावलम्बी देशमध्ये याइल्याण्ड, बर्मा, श्रीलंका, जापान र नेपाल समेतबाट पनि शान्ति सन्देश पुन्याउनु हुन पनि हार्दिक अनुरोध छ।

मेरो छोरा राजेश धाख्वा अध्ययन गरिरहेको मीस वरन सीनियर हाइस्कूलको टिचर र साथीहरूले बुद्धधर्मबारे सोझ्दै छन् कृपया चतु-आर्यसत्य र अर्ल राम्भो पुस्तकहरू अंग्रेजीमा अनुवाद र लेखेको तथा अमृतानन्द भन्तेहारा लेखिएको, सारनाथ महाबोधिसभाबाट प्रकाशित सरल बुद्ध वचन पुस्तक ४।५ वटा पठाउनु हुन अनुरोध छ, बिल पनि पठाउनु होला। बुकपोष्ट एयर-मेलबाट। सम्पादकज्यूमा यो पनि अनुरोध गर्दछु, ध्रममा पने कुनै कुरा प्रचार प्रसार नगर्नु होला। आनन्दभूमि वर्ष ९ अंक १ मा बुद्धबाट औषधीको रूपमा कचिला, हि, आदि खानुहुन्छ भनी लेखिएको छ, त्यो राम्रो लागेन। त्यसकारण मेरो अनुरोध छ पछि भूलले बनि अहिसावादी बुद्धमा ध्रम हुने शब्द प्रयोग नगर्नु होला।

जीतबहादुर धाख्वा
अमेरिका

आनन्दभूमि

बुद्धम् शरणम् गच्छामि

— मान बज्राचार्य
वराहक्षेत्र, सुन्सरी
कोशी—अच्छल

बुद्धम् शरणम् गच्छामि—

धर्मं शरणम् गच्छामि ।

संघं शरणम् गच्छामि ॥

मानव—मन तँ मुखले बोल ।

बुद्धम् शरणम् गच्छामि ॥

धर्मं शरणम् गच्छामि ।

संघम् शरणम् गच्छामि ॥

मनले तनले वचन सहितले ।

पञ्चशीलको पालन गर ॥

हिंसा, चोरी, मिथ्या काम ।

असत्य भाषण औ चञ्चल ॥

नशा, तमाशा, प्रमाद जस्ता ।

दुर्गुण त्यागी हे मुख बोल ॥

बुद्धम् शरणम् गच्छामि ।

धर्मं शरणम् गच्छामि ॥

संघम् शरणम् गच्छामि ॥

तृष्णा शत्रु, हो दुःखदायी ।

लोभ मोह औ क्रोध नगर ॥

जन्म जरा औ रोग मृत्युको ।

बन्धनबाट उम्कन खोज ॥

मानव—मन तँ मुखले बोल ।

बुद्धम् शरणम् गच्छामि ॥

धर्मं शरणम् गच्छामि ।

संघम् शरणम् गच्छामि ॥

बुद्धप्रति

— माणिकरत्न स्थापित
मैतीदेवी, काठमाडौं

बुद्ध !

यदि तिमीमा हामीप्रति
ख्याल छ भने आऊ यहाँ
तिम्रो स्वागतको लागि
माला गाँसिरहेछौं ।
आऊ तिमीलाई
सबको स्वागत छ यहाँ ।
आज हामीलाई
हाम्रो देशलाई
हाम्रो विश्वलाई
तिम्रो खाँचो छ
मात्र तिम्रो खाँचो छ ।

पाप र धर्म

— बि० एल० तण्डूकार
रामशाह पथ

चित्ता जल्द साथसाथै जीवन पनि
धुलो बन्ध हेर्दा हेर्दै धुंवा बनि
के छ र आफ्नो भन्ने सबै छायां मात्रै
केहि छैन मृत्यु पछि लाने आफ्नो साथै ।

जन्म दिन्छ कर्मले केहि दिनको यात्री बनाई
बाँच्नु पछै हामी तोकिएको आयु भित्र मात्रै
केहि छैन मृत्यु पछि लाने आफ्नो साथै
केवल छन् हामीले लाने पाप र धर्म मात्रै ।

महामानव बुद्धलाई खोजी हिंडदा

- शाक्य राज, लायकूसा:

(१)

महामानव बुद्धलाई खोजी हिंडदा
विहार स्तूपहरू चहारी हिंडदा
पाइन मैले शान्तिप्रिय बुद्धलाई
पाइन मैले बहुचर्चित महामानवलाई ॥

(२)

बुद्धको देश कहलिने यो देश
बुद्धको उपदेशले प्रभावित यो देश
तर ! कहाँ छ बुद्ध ? “कोही बताउन सबनुहुन्छ”
म कराउँदै हिंडे, सोध्दै गएं, खोज्दै हिंडे ॥

(३)

शान्तिलाई खोजी हिंडदा
जंगल बगैंचा चहारी हिंडदा
पाइन मैले शान्तिलाई
देखिन मैले शान्तिको बाटोलाई ॥

(४)

शान्ति क्षेत्र घोषित यो देश
शान्तिको पुण्यभूमि यो देश
तर कहाँ छ शान्ति ? “कोही बताउन सबनुहुन्छ”
म कराउँदै हिंडे, सोध्दै गएं, खोज्दै हिंडे ॥

(५)

बुद्ध हैन मैले आफूलाई बृद्ध पाएँ
शान्ति हैन मैले अशान्तिलाई पाएँ
विहार स्तूपहरूमा भक्तजनको धुइँचो पाएँ
जंगल बगैंचाहरूमा सून्यताको राज पाएँ ॥

(६)

खोजीमा मैले के पाएँ ?
न बुद्ध पाएँ न शान्ति नै
आफूलाई निराश हताश पाएँ
मृत्युको डरबाट त्रस्त भएँ ॥

(७)

एक रातको अमर सपना हो
मैले आफूलाई बुद्धको अगाडि पाएँ
मैले हर्षले भाव विभोर भई सोधे
“साँच्चै महामानव बुद्ध मेरो अगाडि हुनुहुन्छ ?”

उनको दिव्य मुहारबाट बाणी निस्कयो
होइन है साथी; म कहाँको महामानव
महामानव त ऊ स्वयम् हो
जसको मनमा स्वच्छता र शान्ति हुन्छ ॥

आनन्दकृटी विद्यापीठ स्तम्भ

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

छ लोभी छोराहरु

- सुरेन्द्र गोपाल गुरुवाचार्य

कक्षा-७ 'बी'

एकादेशमा एउटी गरीब बूढ़ी थिई ।
उनका छ छोराहरु थिए । उनका ती छ छोराहरु
अल्खी र लोभी थिए । बूढ़ीले आफै परिश्रम गरेर
ती छ छोराहरुलाई खुवाउनु पर्थ्यो । तर मूर्ख
छोराहरुलाई आमाको दुख थाहा थिएन । यसरी
बूढ़ी अ पनो परिश्रम र छोराहरुको चाल देखेर
दिनपरदिन ढुङ्गाउँदै गइन् । एकदिन बूढ़ी मनमा
पीर लिदै सुन्ने तरखरमा नागेकी थिई । उनी
सुतिसकेपछि सपनामा एउटा सर्पले भने—म
तिम्रो कोखमा जन्मेर तिम्रो सारा दुख हटाइ-
दिन्छु । मलाई पाल्नको लागि कुनै चिन्ता गर्नु
पर्दैन । म दिनमा जङ्गल जान्छु र साँझमा घर
आउँछु । म ढुङ्गामा आउनासाथ एक कचौरा
दूध राखीदिनु र मेरो पुच्छर एक इच्छ काट्नु,
जनि त्यो सुनमा परिणत हुनेछ । यति भनी सर्प
गए । त्यति भन्नासाथ बूढ़ी झसझ बिउँझी ।
त्यसको केही दिन पछि बूढ़ीको कोखमा सर्पको

जन्म भयो । सर्पले भने क्यै दिनदिनै दूध पिलाई
एक इच्छ पुच्छर काट्न थाली । यसरी ती बूढ़ी र
छ छोराहरुले जीवन निर्वाह गरिरहेका थिए ।
तर ती लोभी छोराहरुले एकदिन सल्लाह गरे र
आमालाई भने—एक एक इच्छ गरी पुच्छर काट्नु
सटा एक चोटि काटदाखेरि धेरे सुन पाइन्छ ।
त्यसलाई दूध पनि खुवाउनु पर्दैन । तर ती मूर्ख
छोराहरुले भनेको आमाचाहिले मानीनन् । तर
छोराहरुको जिहीले गर्दा बाध्यतावस् मान्न कर
गरी । त्यसको भोलिपल्ट छोराहरुको सल्लाह
बमोजिम एक चोटि लामो पुच्छर काटे । तर
त्यसबाट कुनै प्रात हुन सकेन । बरु त्यसको सत्ता
परोपकारी प्राणीको अन्त भयो । त्यही कारणले
बूढ़ी रुन लागिन् रुँदा रुँदै बूढ़ी पनि मरी ।
त्यसपछि तो ड्रेराहरु अल्पत्र परेर आपने भूल
स्वीकार गरी अबदेख लोभी र मूर्ख नहुने प्रतिज्ञा
गरे ।

आनन्दकुटी विद्यापीठ स्टम्प
★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

बाध्यता

- शि० लक्ष्मी प्रसाद प्रसाईँ

यो मस्तिष्क भित्र थुप्रे थुप्रे,
अन्यायहरू बोकेर ।
यी आँखाले,
घेरै घेरै अपराधहरू देखेर ।
हाँसिरहेको छु, कसैसँग
यथार्थलाई लुकाइदिएर ।
बोलीरहेछु प्रत्येक दिन,
बाध्यताको लामो सास फेँदे
अयोग्यलाई पनि घोग्य भनेर ।

हे नेपाली हो

- अशोक प्रसाद खनाल
कक्षा ५

हे बीर नेपाली हो,
यो देशमा जन्मेर मात्र हुँदैन,
यो देशमा हुँकेर मात्र हुँदैन,
ज्ञानी र ध्यानी पनि हुनुपर्छ ।

बुझ्न सिवन पनि जान्नुपर्छ,
बुझ्न सिवन जानिएन भने,
बुढि विवेक हामीमा रहेन भने
अनि के नेपाली हो र ?

बरु हामी आजैदेखि,
ज्ञान ध्यानमा लागेर गुन्न थालीं,
अनि मात्र हामी,
नेपाल आमाको छोरो बनौं ।

आनन्दभूमि

बुद्ध सन्देश आजको संसारमा

— भूवननाल प्रधान

शान्ति, मैत्री, विश्वभ्रातृत्वमा आधारित बहुजनहितकारी, बहुजनमुखकारी बुद्ध-सन्देशको मार्मिकता अङ्गे रञ्जनेदले रञ्जिएको, जातिवादले जकडिएको, बेमेलको लडाइले लडबुडिएको, नर्याँ उपनिवेशवाद उगलिचएको अथवा ठूलाले सानालाई, बलियाले निवालाई, धनीले गरीबलाई अंचेटेको, सिद्धान्त जति कागतमा थन्किएको, आदर्श जति बोलीमा सिमित रहेको आजको अशान्त, आतङ्कित संसारमा उत्तिकै रहेकोछ, जतिको २५०० वर्ष अगाडि उहाँले स्वयं आफने मुखारविन्दले दिइरहनु भएको बेलामा थियो ।

एकातिर हामी भगवान् बुद्ध हाम्रे देशमा जन्मेको वा हामी प्राचीन बौद्ध संस्कृतिमा खूबै धनीछौं भनेर गुह्यी हाँकछौं अर्कोतिर जीजस क्राइष्टको बेथल्हेम, हजरत मुहम्मदको मक्का, यहूदीहरूको जहसलमको दाँजोमा बुद्धको जन्मस्थल हाम्रो लुम्बिनीले अशोकको स्तम्भ, फा-हियनको सुस्केरा, हसुयन त्साडको आँसु बाहेक अरू आज-सम्म के देखाउन सकेकोछ र ?

एउटा गरीब, पिछडिएको विकासोन्मुख देशको नाताले आज हामोलाई शान्ति चाहिएकोछ, मैत्री चाहिएकोछ, अनि बढीभन्दा बढी अन्तर्राष्ट्रिय समझदारी, सद्भावना र समानताको भावना चाहिएकोछ ।

त्यसैले पनि बुद्ध-सन्देशको महिमा हाम्रो लागि विशेषरूपले बढेकोछ । जुन देशमा बुद्ध जन्मे, जुन देशमा बौद्धहरूको आबादी ठूलो छ, जुन देशको प्रतिष्ठा बौद्धधर्मसँग गाँसिएकोछ, जुन देशको संस्कृतिसँग बौद्धधर्म उनिएकोछ त्यस देशमा बुद्ध सन्देशको महिमा वा बुद्ध जयन्तीको महत्व दर्शाइरहनु त पर्ने होइन । तर बौद्ध धर्मको महिमा मात्र गायौं वा तमाशे समारोहहरू मात्र आयोजना गन्यौं भने हामीले भगवान् बुद्धप्रति वास्तविक श्रद्धाङ्गली चढाएको ठहरिन्न । उहाँ-प्रति हाम्रो साँच्चैको श्रद्धा र हार्दिक भक्ति त उहाँका शान्ति, मैत्री, भ्रातृत्व, समानताका सन्देश-हरूलाई बढीभन्दा बढी मात्रामा कार्यान्वित गर्नामा देखाइएको सक्रियता र तत्परता नै हुनेछन् ।

(शान्तिको बाटो 'सत्य घटना')

यस्तो पनि हुँदोरहेछ

काठमाडौंको एउटा टोलमा सडकको वारपारमा रहेका दुई घरका छिमेकीहरू आपसमा वैमनश्य राख्ये र दुबैले एक अर्काको काममा बाधा दिन कोशिस गर्थे । चहाडबहाड र गुठी गन्नामा दुवै जना मद्यपान गरी एक अर्कामाथि दुर्वच्य प्रयोग गर्थे । टोलका दाजुभाइहरूले उनीहरूको रुगडा मिटाउन धेरै कोशिस गरे तापनि पूर्वग्रहले ग्रसित दुबैजना मिल्न सकेनन् । भोजभतेर र चहाडबहाडमा दुबैको परिवार एक ठाउँमा भेटघाट हुन्थे । लोग्ने मानिसहरू अनदेखी र अनसुनो गरेर हिँथे तापनि घरका अरू परिवारका सदस्यहरूमा ज्यादै अपठ्यारो हुन्थ्यो । दुबैका स्वास्नीहरू आपसमा हाँसुं हाँसुं जस्तो गर्थे तर उनीहरूलाई बोल्न अपठ्यार पर्थ्यो । कहिले काहि लोग्नेहरू साँढे जुधे कै भेराभेर गरी जुधा दुबैका स्वास्नीहरू पनि आफ्झापनै लोग्नेका पक्षमा लागी अर्कोलाई गाली गरी फलाक्थे ।

एकजनाको १८ वर्षकी एउटी छोरी र १२ वर्षको एउटा छोरा थिए । अर्कोको २० वर्षको एक छोरा र १४ र १६ वर्षका दुई छोरी थिए । १२ वर्षका छोरा र १४ वर्षकी छोरी एकै ठाउँमा थेल्थे । बाबु आमा पनि केही भन्दैनथे । ठूला छोरा र छोरीहरू भने बाबुहरूको रुगडामा

नमज्जा मानेतापनि बोल्न अपठ्यारो मान्दथे । बाबुहरूको रुगडामा दुबैजनाले आफ्-आपना बाबुलाई अनुनय विनय गरी नबाझ्ने अनुरोध गर्थे । वसौंको बाबुहरूको रुगडामा बीचमा परी अपठ्यारो मान्दामान्दै दुबैजनामा माया बसेछ । हेराहेर र देखादेख हुन थात्यो । दुबैजना घरबाट बाहिर गएको र आएको देख्ये । एकदिन बाबुहरू दुवै आ-आपनो घरको चोटाको रुग्यालमा वसी भनाभन गर्नथाले दुबैका ठूला छोरा र छोरी पनि आ-आपना बाबुहरू रुगडा गरिरहेका आ-आपना रुग्यालमा आए । दुबैले दुबैलाई सम्झाउने कोशिस गरे । बाबुहरूको रुगडामा अगाडि परेका ती दुई छोरा छोरी बाबुहरूलाई जिस्क्याउने भए र बाबुहरूको आँखा छली हाँस्ने र जिस्किने गर्नथाले । अब ती दुइजना सिनेमा हेँ ठाउँमा र क्याम्पसजाने बाटोमा भेटघाट गर्ने गर्नथाले । बाबुहरूलाई रुगडा नगराउने उपाय जति पनि गर्थे केल भएकोले एकदिन उनीहरूले ठूलो सल्लाह मिलाए ।

चहाडको बेला थियो । बिहान सबेरै दुबै बाबुहरूको रुगडा शुरू भयो र एक घण्टा पछि फेरि सामसुम भयो । केही घण्टा पछि दुबैको घरमा एउटा समाचार आयो कि तिनीहरूका

छोरा र छोरी आपसमा मायागाँसी तराईतिर
माग्न लागिरहेछ । साँच्चै दुबै घरमा आफ्ना
दुला छोरा र छोरी गायव थिए । क्रगडा चक्यों र
दुबै बाबुहरूको भनाभन अरू बढ्यो । छोराछोरीका
आमाचाहिहरू आई रोई कराई छोराछोरीको
खोजीमा लाग्न जिही गरे । अभिमानी दुबै बाबुले
वास्ता गरेन् । छोराछोरी घरमा फर्केन् ।

एक महीना पछि छोरो चाहिको घरमा
राती उता घरको छोरी समेत पसी । उनीहरूको
गान्धर्व विवाह भएको सबैलाई थाहा भयो र
टोलका भद्रभलादमीहरूले सम्झी भएपछि पनि
क्रगडा गर्ने र भनी धैरे सम्झाए पछि दुबैजना
बूढाहरू चूपरहे । छोरा र छोरीको दुबै घरमा
आवत जावत भयो । बूढाहरू कराउन छोडे ।
बूढीहरू खुशी हुनथाले । क्रगडा टुँगियो । ज्ञान्ति
कायम भयो ।

क्ष

नमस्ते न्है !

जिमिला छितः धाये हे लोमना च्वंगुका ! आल्मोनियम व ताम्चिनया थलबल
मदुधका छि लिहाँ ज्ञाये माली मखुत ।

झेलर कुकर, वाटरफिल्टर, लात्याय्गु व मसलाचूँ लहुइगु मेसिन, मेन्तुल, लालटीन,
स्टोम, काँटा, चम्चा, स्थांगो, गिलास व प्लास्टिकयागु फुककं हलंज्वलंया
जिमिला जिमिथाय छको दुस्व ज्ञासै ।

नमस्ते स्टोर्स

१०/४५८ केल मासंगा, फोन न्या: १३७१८

२५२६ सौ बुद्ध जयन्तीको उपलक्षमा

सकल ग्राहक महानुभावहरूमा

हार्दिक शुभ कामना चढाउँछौं ।

आपनै देशमा बनेको रान्नो बलियो

आशा हिटर

(नेपालमा बनेको)

प्रयोग गरी फाइदा उठाउनु होस् !

सर्वप्रथम निर्माता

आशाबहादुर प्रजापति

दीगु टोल थिमि

निब्बान

- भिक्षु सुदर्शन

'निब्बान' या बारे चवयेत जितः ग्यासेवः । छायधाःसा निब्बान आखलय् थाये फइगु विषय मखु । वर्थे हे खालि विद्वतां तिप्याये फइगु खैं नं थव मखु । तर अथे नं बुद्ध-पूजादि पुण्य याये धुनेवं 'थुगु पुण्यया आनुभावं निर्वाण लाये फयेमा' धकाः प्रार्थना याना चवनागु जुयाः निब्बानया बारे छुं विचाः याये त्यना ।

निब्बानया परिभाषा

पालि शब्द 'निब्बान' 'नि' व 'वान' या संयुक्त शब्द खः । 'नि' निषेध वा नकारात्मक निपात-प्रत्यय खःसा 'वान' या अर्थं तृष्णा वा क्षय्या लगातार क्षोका खः । तृष्णां जन्म मरण जन्मया प्रवाह स्वातु स्वाना चवनीसा क्षय्या क्षोकां क्षोगु राग, द्वेष व मोहयात रवाकावं चवनी । 'निब्बान' या मेगु अर्थं सिचुसे ख्वाउंसे चवनीगु नं खः । थुकिया संस्कृत पर्यायवाची शब्द 'निर्वाण' खः । 'निर्वाण' या अर्थं शब्द व्युत्पत्ति शास्त्रकथं मत सीगु वा लोप जुइगु खः ।

"निब्बान" या मेमेगु समानभावया शब्द

भतिचा थासं गावक हानं पायँछि बुद्धयागु ढपदेश कथं न जुइक 'निब्बान' बारे छुं थुइकेत थुकिया मेमेगु समान भावया प्यंगू शब्दयात घ्याथने ज्यू । 'अमत', 'परम', 'असङ्घृत' व 'शान्ति' थुजागु प्यंगू शब्द खः गुकि क्षोत निब्बान बारे छुं भति थुइका बी । अप्रमादी जुइवं

"अभतपद"य थ्यनी, प्रमादीपि मृत्युया लैय् लाना चवनी । हानं संसारय् जन्म-मरण जुइ म्वाःगु योग मदुगु भय मदुगु अनुत्तरगु है निर्वाण खः । निर्वाणयात भगवान् बुद्धं श्रेष्ठं (परमपद) धकाः नं आज्ञा जुया विज्याःगु दु । (अप्पमादवग्ग, धम्मपदया न्हापांगु व स्वपुगु गाथा । बुद्धवग्ग धम्मपदया खुपुगु गाथा) थुगु परमपद प्राप्त जुइव बुद्धं उदानकथं नवाना विज्याःगु गाथाय् न बारबार भवय् वये मालीगु दुःखया खैं न्ह्यथनाः थुजाःगु भव निर्माणया ज्याभः स्यके धुंगु व भव दयेकीम्ह खंगु खैं आज्ञा जुया विज्याःगु दु । थुगु रूपकमय अभिव्यक्ति जाःगु गाथाय् बुद्धं आज्ञा जुया विज्यात—“हानं हानं जन्म कायेगु दुःख जुया निंति जि थव शरीररूपी छें दयेकूभ्यसित मा: जुजुं थव संसारय् बार बार जन्म काये धुन । गृहकारक ! आः जि छंत खंके धुन, हानं छ छें दयेके फइ मखुत । छंगु छें दयेकेगु ज्याभः फुकं तोथुला बी धुन । छेंयागु शिखर (पौया घ) फुकं नाश जुइ धुंकल, चित्त सस्कार रहित जुल । तृष्णा क्षय जुइ धुंकल (जरावग्ग धम्मपदया गुपुगु गाथा) । संस्कार दतले तृष्णा दइ तिनि । तृष्णा मदुगु अवस्था सस्कार रहित जुइव तिनि जुइ । उकि निर्वाण असंस्कार (असखार) खः । 'रागथें जाःगु मेगु मि मदु । द्वेषथें जाःगु अपराध (कलि) मेगु मदु । पञ्चस्कन्धथें जाःगु दुःख मेगु मदु । शान्तिथें जाःगु सुख मेगु मदु ।' थुगु बुद्ध-वचनय् पञ्चस्कन्ध मदुगु अवस्थाया शान्ति है दकसिबे तःघगु सुख क्यंगुलि स्पष्ट याः, निर्वाणया

मेगु पर्यार्थवाची शब्द शान्ति नं खः । इव निर्वाण शान्ति तृष्णाक्षय, विराग व निरोधं हे जक सम्भव दु (वौधिराजकुमार सुत्त, म. नि.) ।

सउपादिसेस निब्बान अनुपादिसेस निब्बान

भगवान् बुद्धं भिक्षुपित निगू निर्वाण-धातुया आज्ञा जुया विज्याःगु दु । गबले सुयां राग, द्वेष व मोह क्षय जुइ, अबले व सउपादिसेस निब्बान धातुस थ्यम्ह जुइ । गबले उम्ह शत्रु हत जुइ धुकूम्ह क्षीणास्रवया कृतकरणीय जुयाः भारमुक्त जुयाः परिक्षीणभव संयोजनम्ह विमुक्त जुयाः शरीर त्याग जुइ व अनुपादिसेस निब्बान धातुस थ्यम्ह जुइ (निब्बाणधातु सुत्त, इतिवृत्तक) । निर्वाण लाभ जुया नं दनिगु आयु-संस्कारकथं जीवितम्ह अहंत्या निर्वाण अवस्था व जोवतयात परित्याग जुइ धुकूम्ह अहंत्या निर्वाण हे इव निर्वाणया भेद खः । वास्तवय् इव निर्वाणया निगू प्रकारान्त भेद मखु, वरु छगू हे निर्वाणया अवस्थागत बोधक जक खः । बुद्धं सउपादिसेस निब्बान वसपोल ३५ दं दुबले बुद्धायाय् लाना विज्यात, अले अनुपादिसेस निब्बान ८० दं दुबले कुशोनगरय् लाना विज्यात । उकि हे बुद्धं सउपादिसेस निब्बान लाभ लिपा हानं अनुपादिसेस निब्बान लाभं न्ह्यो सारिपुत्रयात आज्ञा जुया विज्याःगु खः, “सारिपुत्र, निब्बान छु खः जि स्यू, निब्बानया लंपु नं जि स्यू (महासींहतादसुत्र, म. नि.) ।”

निब्बान अभावावस्था ला कि भावावस्था ?

भगवान् बुद्धं न्ह्याबले निब्बानया लंपुइ बनेगु खँ आज्ञा जुया विज्यात, हान उगु लंपु वयना विज्यात । न्ह्याइपु (विचाः) धयागु दायेका नयेत मखु । न्ह्याइपुगु खँकासा सिबे ला ख्यले दुगु ज्या हे चंवय् ला: । मजि मगा: । उकि बुद्धं आर्यसत्य,

अष्टाङ्गमार्गं व प्रतीत्य समुत्पाद बारय् गुलि आज्ञा जुया विज्यात उलि ‘निब्बाण’ धयागु गथेच्वं गय छु धयागु बारे आज्ञा जुया विमज्याः । अथे नं “निब्बाण” बारे हे सीकेत प्यपु निब्बानपि संयुक्त, अग्निवच्छगोत्त सुत्त व नागसेन भन्तेया जुजु मिलिन्दयात लिसः हे मावक गावक जू ।

भगवान् बुद्धं आज्ञा जुया विज्यात, “भिक्षुपि ! व छगू आयतन खः गन लः, पृथ्वी, जः, फै, आकाशानञ्चायन, विज्ञानानञ्चायन, आकिञ्चन्यायतन, नैवसज्जानासज्जायतन मदु । अन थुगु लोक मदु, परलोक मदु हानं चन्द्र-सूर्यं नं मदु । भिक्षुपि न जि उकियात ‘अगति’ धया न ‘गति’ धया । न जि स्थिति व च्यूति (धका हे वयात) धया । वयात उत्पत्ति धका न मधया । व गनं चवंचवंगु मदु, प्रवर्तित जुयाच्चंगु मदु, हानं वया गुगु आधार नं मदु । इवहे फुकं दुखया अन्त खः ।

“अनात्मयात थुइके थाकु । निर्वाणयात थुइके अःपु मजू । ज्ञानीया तृष्णा नष्ट जुइ, वयात रागादि क्लेश, छु दइ मखु ।”

“भिक्षुपि ! (निर्वाण) अजात, अभूत, अकृत व असंस्कृत खः । यदि व अजात, अभूत, अकृत व असंस्कृत खः । यदि व अजात, अभूत, अकृत व असंस्कृत मखुगु जुसा भूत, कृत व संस्कृतया उपशय नं दइ मखु । भिक्षुपि व अजात, अभूत, अकृत व असंस्कृत दु उकि जात, भूत, कृत व संस्कृतया उपशम सीके खंके कत ।”

“प्रश्रविधि जुइवं राग उत्पन्न जुइ मखु । राग उत्पन्न मजुयेवं हानं वये बने माली मखु । वये बने म्वाल कि मृत्युंव जन्म दइ मखु । मृत्युंव जन्म मदयेवं थन, मेगु लोकय् वा दथुइ (धयागु) दइ मखुत । इवहे फुकं दुखया अन्त खः (पाटलि गाम वग्ग उदान, खु. नि.) ।” ◎

शान्तिनायक गौतम बुद्धको २५२६ औं जयन्तीको

सुखद अवसरमा

हाम्रा समस्त ग्राहक महानुभावहरूको

उत्तरोत्तर प्रगतिको निमित्त

हार्दिक शुभकामना ब ।

नेपाल बैंक लिमिटेड प्रधानकार्यालय

ग्राम : नेपालहर्मी, धर्मपथ, काठमाडौं

कपिलवस्तुस अशोक स्तम्भया दुदेशा

- भिक्षु अनिकृष्ण

अति पुरातन बुद्ध पिता श्री १०८, शुद्धो-
दन महाराजया राजधानो कपिलवस्तुस अशोक
स्तम्भ गोगः दु धैगु प्रश्नया उत्तर खः स्वंगः ।
१. तौलिहवा (=कपिलवस्तु) बजारं स्वव्यति-
तापाक पूर्वोत्तर दिशापाखे, अमूल्य विशाल अशोक
स्तम्भ छगः उजाड क्षतिग्रस्त व अनाथ-दयनोयरूपं
लापरवाही जुयाः वांछ्वया तःगु दु । २ तौलिहवा
बजारया दक्षिणपाखे क्वव्यत्यातियागु फासलास
'गोटिहवा' धागु थासय प्रायः लोप ज्वी त्यंगु
अशोक स्तम्भ छगःयात पूज्य धर्मालोक भन्ते न
लुम्बिनी धर्मोदय सभायागु अनुदानद्वारा जीर्णोद्धार
याका विज्यात । ३. तौलिहवा बजारया बिच्य
च्वंगु शिवालयस च्वंगु शिवलिङ्गं धात्थें यथार्थंगु
शिवलिङ्गं खेथें मच्वं छाय् धाःसा उत्त शिवा-
लयस च्वंगु शिवलिङ्गया छचाखेरं छगू जक
जलहरि दयमाःथाय अनच्वंगु शिवलिङ्गय निगू-
नितं दु हानं जलहरियागु, शिवलिङ्गय लागु लः
प्याहाँ वनीगु धः त्वाःचा छत्वाः चाकलं प्याहाँ
वय् माःगु खः । अन अथे छु खने मदु जलहरि
चाकमकलाः । अज्याःगु जलहरि आ थें नितं जक
मखु न्हापा उको न्हयतं तकि-तकि दु धागु न्यना
तंगु दु । उकि उत्त शिवलिङ्गं अशोक स्तम्भयागु
क्वव्यक्वव्य च्वंगु गाषाण छत्रं न्हयतंमध्ये यात्यात
ल्हाना छवयाः च्वयच्वंगु नितं जक बाकि याना:
कपिलवस्तुम बौद्धन मदयावेंसेलि हिन्दु धर्मालिम्बि-
तसें अथे याना: शिवलिङ्गया रूपय पूजा सहकार
याना हःगु ज्वीफु धैगु आपाल पुरात ववेता विद्वान्

पिसं अनुमान याना च्वंगु दु । न्हापा छकः अन
श्री केशर सम्शेर राणा सवारि जूबलय् उत्त
शिवलिङ्गयात याननिसें हे स्वया: ध्व गनया
शिवलिङ्ग खः धकाः? ध्वला अशोक स्तम्भ
धकाः खः धाधां लाकां हे मतोतुसे अन शिवालये
द्वाहाँ फाल धैगु न्हापा पुलांपि मनूतय्गु धापू छगू
न न्यना तैगु दु ।

'गोटिहवा'

यन च्वंगु अशोक स्तम्भ न्हापाला उत्त
गामय छें पुचःया बिच्य गल्ली लानाः लुप्त प्रायः
जुयावने धुंकू खः अन्दाजी थनि नोन्यादैति
न्हापायागु खँ खः । जि छकः उत्त अशोक स्तम्भ
दर्शन याय् धकाः अन वना बलय् अनयाम्ह हे
गांयाम्ह सज्जन छम्हस्यां जितः छेंया गल्ली कापी
बोना यंकाः ध्यगःचा छगलं त्वप्पुया तःगु उत्त
अशोक स्तम्भया लोहैयागु च्वकूचा व्यने
यंकू खः । उगु अवस्थाय् जिगु मनय् ध्व लोहैया
कुचा छकूचा स्वेत सित्तिक हे जक त्यानुक थपाय्
मर्छि हाकःगु लँय् न्यासि वैच्वना धकाः पश्च ताप
जुया वःगु खः । लिपा दिवंगत पिता पूज्य
धर्मालोक भन्ते अन विज्याना अनया बासिन्दा
ग्रामवासीपित 'बन्ति भाव यानाः लुम्बिनी धर्मोदय
समितिया तरफं प्राप्त जःगु अनुदानया दाँ खर्च
यानाः, अन च्वंगु छें मेथाय् सारय् याकाः खुदाइ
याकाः स्वैविज्या बलय् अपाय् मर्छि हाकःगु अशोक

शिलास्तम्भ जमीनया दुर्ने थाहौं बल । श्व ज्या
यायमागुला की श्री ५ या सरकारया पुरातत्व
विभाग खः तर उगु समयस कोथाय नेपालय
पुरातत्व विभाग धकाः छगु अलग विभागयागु
जन्म मजूनिगु खः । उकि पूज्य दिवगत भन्तेन
अशोक स्तम्भयागु दयनीय दृश्य स्वया च्वना
बिजयाय मफयाः थःहे अधि सरय जुयाः उक्त
जीर्णोद्धार कार्य यानाः 'गोटिहवा' यागु अशोक
स्तम्भयात थौयागु तत्वे थ्यंका व्यूगुया देन व्याककं
वसपोलयागु हे खः । न्हापा वसपोल उलि दुःख
कष्ट सियाः धन खर्च यानाः उक्त स्तम्भयात
मरम्मत यानाः तैमविजयागु जूसा व अशोक
स्तम्भ जमीनया तःलय हे गुप्त बासय लाना
च्वन ज्वी ।

थौकन्हय 'निगिलहवा' नां जुयाच्वंगु स्थान
हे न्हापा बुद्ध कपिलवस्तु बिजयाइबलय बास याना
बिजयाइगु 'निग्रोधाराम' महाविहार ज्वी धैगु
आपालं सम्भावना खनेदु । छाय धाःसा बुद्धयात
आपाः यानाः शहरया हल-चलं भचा तापागु
एकान्त रमणीय स्थान हे बुद्धयात अत्यन्त प्रिय
जू । भिक्षु संघर्षि सहित भगवान् बुद्ध निग्रोधाराम
महाविहारय बास याना बिजयानाः कपिलवस्तु
नगरस भिक्षाटन याः बिजयाइगु सम्भावना खनेदु ।
उकि निगिलहवा हे न्हापायागु 'निग्रोधाराम'
महाविहार खै धैगु आपाः पुरातत्व वेत्ता विद्वान्-
पिसं अनुमान व विश्वास याना च्वंगु दु ।

अनच्वंगु अत्यन्त प्राचीन व अमूल्य पुरा-
तननिधि अशोक स्तम्भयात यानातःगु दुर्देशा
खनीबलय नुगः मद्दिसे च्वनाः छीगु मिखां रुविं
सो सो वयाः छाति हे तज्याना वनोथें च्वंक मनय
दुःख कष्ट व विस्मात जू । निगिलहवास च्वंगु

अशोक स्तम्भ निगू तुक्रा जुयाः बैय गारय जुया
च्वंगु तुक्रा धेचुया च्वन । मेगु उकियागु हे
ताःहाकःगु विशाल तुक्रा छकू वया ववसं पुख्या
सिथय त्यांगरा प्वीकाः लथालंग ज्वीक गोत्वीका
तल । पूज्य धर्मलिंग भन्ते जीवमान बलय उक्त
शिलास्तम्भ धेचुया च्वंगुयात तप्यंक थनाः व्ये
द्यामय त्यांगरा प्वीक गोत्वीकाः लापरवाह नकसां
वांछ्वया तःगु न च्वे हयाः निगुलि नाप्ण तयाः
छचाखेर नयागु बारं चाह्वीकाः सुरक्षित याना
बिजयाय धकाः आपालं उद्योग-कोशिस याना
बिजयागु खः । नयागु बार दयकेया लागी कौतयत
दाँ बैना समेतं विया बिजयाय धुंकूगु जि बाँलाक
लुम । छीगु दुर्भाग्यवश उक्त ज्या सफल ज्वी न्ह्यः
हे वसपोल परलोक ज्या बिजयात ।

आः छी श्री ५ सरकारया पुरातत्व विभागं
उक्त अशोक स्तम्भयात माःमागु सुरक्षा सुप्रवन्ध
यायगु ज्यास याकनं हे ल्हाः तयाः देश नरेश व
स्थानीय जनता तयगु लाज बचय याय माला
च्वंगु दु । केवल उलि जक नं मखु अन अशोक
स्तम्भया वरि-परि उत्खनन समेतं याकाः स्वल
धाःसा आपालं अमूल्य-अमूल्यगु प्राचीन पुरा-
तात्विक निधि लुग वैगु सम्भावना खनेदु ।

पुरातात्विक वस्तु उत्खननया नाम छी
सरकारया लाखाँ दां साल-साल पत्तिकं खर्च जुया
च्वंगु दु तर निगिलहवास च्वंगु उक्त अशोक
शिलास्तम्भ छगःयागु सुरक्षायागु ज्या छुं छुं हे
आभास प्याहौं मवःगु खनाः सकल जनतापि
आश्र्वय अद्भूत चाया च्वन । छी सरकारया
पुरातत्व विभाग निगिलहवापाखे न उत्खनन तथा
अशोक स्तम्भ सुरक्षित यायगु ज्याय ध्यान तै धैगु
आशा व विश्वास यासे इनाप याना च्वना ।

भिक्षुत्व धैगु थाकुला ?

- भिक्षु डी० रेवत

भिक्षुत्व प्राप्त याना काय्गु अपायसकं
अःपु मजू । उकि हे खै प्रवर्जित जुयाः त्यागी
जूसां धात्थें शील पालन यानाच्चंपि भिक्षुपि खः
धायकेगु अपोसिनं याय् मफु । उकीया बाधात
भगवान् बुद्धया पालय् भचा दुगु खः तर आः
बयासिके स्वदुगं ज्वी धुं कल । अयनं बुद्धिपिसं
बाधायात वास्ता मतसे न्ह्याः वनी । देवलोक वा
नर्कय् वनीबलय् याकःचा हे वनेमाः । निर्वाण पद
नं याकःचां हे लायमाः । अयनं जीवन दत्तले छगू
समूह नाप म्वानां च्वनेमाः । बाँलाक विचार
गाकः ज्या याय् मफुत धा:सा भिक्षुत्व याकनं
मय्या वनीगु स्वाभाविक खः ।

दुःख ज्वीबलय् इना काय्त सुं दैमखु ।
संसारय् च्वंच्वंतलेयात जरामरण शोकादि अनि-
वार्यरूपं दयावंच्वनो । थुकीं मुक्ति काय्माःसा
दान, शोल, भावना दयकेयाः । थुपि स्वता पुण्य
कर्मया ज्या प्रवर्जित वा गृहस्थी न्ह्यामस्यां याःसां
ज्यू । तर प्रवर्जित जूपिन्त थव थव ज्याय् लगन ज्वी
अःपु ।

भगवान् बुद्धं कना विज्याःगु प्रवर्ज्या-
विधिया खँ लुमंकूसा भविष्यय् थाकुइ मखु ।
व खै लोमनीबले अपोयानाः थःगु थासय्तुं लिहाँ
वनी । वहेतुं न्हापायागुतुं पह जुया वनी । तस्सकं
आशा याना यात्रा शुह याःपिनं भच्चा वनेवं म्हाल
घंयें च्वनो । लिहाँ वै । गुलि भिक्षु जुयाथें बाँलाक
नियमय् च्वने मफया ही मही चाया वेँयें जूपि नं
डु । गुलि भिक्षुत्व ग्रहण याय् धुंकाः मछिका
च्वनी । थुपि दक्को मारया हितेषी पासापि धा:सां

छुं ल्याः पाइमखु । मारया बसे बंपि धासाँ ज्यू ।
कामदेव सुत्रानुसारं भगवान् बुद्ध श्रावस्ती जेत-
वनारामय् विज्याना च्वंबलय् कामदेव वयाः थव
खै न्ह्यावना—भो तथागत, भिक्षु जुया च्वनेगु
तस्सकं थाकु । वस्पोलं लिसः विया विज्यात—
कामदेव ! स्थिर चित्त दुपिसं थाकुगु भिक्षुत्व
त्व तीमखु । इमिसं न्ह्याबलें गृहिस्थि पिहाँवैगुवारय्
सन्तुष्ट जुया लयताया च्वनी । थव खै न्यनाः
कामदेवं धाल । “भगवान्, आम्ह धैविज्याःगु
सन्तुष्ट काय्गु अपु मजू ।” लिसलय् भगवानं
धैविज्यात—“कामदेव ! सुथय्, निनय् व बहनीनं
चित्त भावनाय् दुर्ध्याकल धा:सा उकीया कारणं
व थाकुगु सन्तुष्ट नं काय्फु । चित्त निश्चल याय्वं
मेगु न सुख अनुभव ज्वी ।”

“भगवान्, थव चंचल एकाग्र याय्गुनं ला
अःपु मजू ।”

“कामदेव, इन्द्रिय दमन याइपिसं उत्साही
जुया थव हारांम्ह चित्तयात एकाग्र याइ । अरु
भचा वनेवं मारयात कोथली ।”

“भगवान्, चित्त दमन याय्गु धैगु अःपुगु
ज्या मखु । थव लंपु सुगम मजू ।”

“कामदेव, छथें जा पि अल्छीतयसं अथे
विचाः याय्व उत्साहित आर्य पुद्गलपिसं अथे
विचाः याइमखु इपि थाकुगु लंयनं उत्साही जुया
वनी । अनार्यपि जक कवब्बांवनो । आर्य पुद्गल-
पिन्त व लैं थाकुइ नं मखु । इपि न्ह्याबलें
न्ह्यव्वानावं च्वनी ।”

(अनु- मैत्री)

We extend our Hearty
Greetings

on the auspicious day of

Tathagata's Birth,

Enlightenment

and

MAHAPARINIRVAN

Wood Carving Industries (P.) Ltd.

Patan Industrial Estate,
LAGANKHEL, LALITPUR, NEPAL

Phone No. 21447

शून्य व जि

- दुर्गालाल श्रेष्ठ

शून्य केवल शून्य हे जक मखु खनी !
चःलिथे जव चवय् व कवय् ज्वी
जि मचाय् क श्व जीवन,
स्वैगु पचिनय् जिगु सुका च्वन
स्वय् प्यखे जव जि थन,
'छुं मदुइ' हे यक्व यक्व दु थे च्वनी ।

जिगु मन अल्य रुं जितः सासां यनी !
दुन्य अरुं दुन्य, म्हुतु ह्वी थे
वन्य रहस्य प्वला: प्वलाः;
न्हाक्व वंसां खन्यगु खाली
शून्यया बः बः ख्वला;
अल्य जितः जग हे क्यरा—मा थे च्वनी !

फुक्क खै नं छुं मखुम्ह जा थः खनी !
खः जि वयधुन, आः दुसां थन
धाय् व ज्वी गन नं गन;
शून्यया वांखाःगु म्हुतुप्वाः
दुन्य जि ब्यां थे लायधुन !
'नुनकि गय् याय्' बस श्वहे जीवन खनी !

बुद्ध हे ज्वीमाः धैगु मदु

- सुवर्ण शाक्य
उँबाहा, ये

माःछि माःकर्थ ज्ञान थकाय् त
बुद्ध हे ज्वीमाः धैगु मदु ।
आर्यसत्य उगु प्यंगु प्यखेरं
मनया कुंचाय् स्वयनेगु दु ॥

घ्यानी दानी गुणी ज्वीत
बुद्ध हे ज्वीमाः धैगु मदु ।
दशवल न्हावले झिगु दिसाय् सं
उज्ज्वल कीर्ति न्ह्यथनेगु दु ॥

पाप पुण्यया कुण्डल सीकेत
बुद्ध हे ज्वीमाः धैगु मदु ।
यक्व ग्रन्थया धुकू मदुसां
कुगाक स्वय् त्रिपिटक दु ॥

देह श्व तोताः निर्वाण ज्वीत
बुद्ध हे ज्वीमाः धैगु मदु ।
क्रोध लोभ व मोह मदय् काः
तुगः चकंकाः वनेगु लँ दु ॥

स्वीगु शरणय् वनेगु लँ ल्वीकेत
बुद्ध हे ज्वीमाः धैगु मदु ।
न्हाक्व हे बुद्ध न्हापा न्हापा दःसां
शाक्यर्सिह हे लुमंके दु ॥

६६ श्युला १

१. न्हापा बुद्धधर्मया स्वंगू शाखा दु :—१. थेरवाद
 २. महासांच्चिक ३. श्रावस्तीवाद, लिपावया :
 महायान व हीनयान नितांजक हा काल ।
 हीनयानयात पालि बुद्धधर्म अथवा दक्षिण-
 पाखेया बुद्धधर्म अथवा प्राचीन बुद्धधर्म धाइ ।
 महायानयात संस्कृत बुद्धधर्म अथवा उत्तर-
 पाखेया बुद्धधर्म अथवा विकास जूगु बुद्धधर्म
 धाइ ।
२. स्वयम्भूया चेत्य वेरोचन, अक्षोभ्य, रत्न-
 संभव, अमिताभ व अमोघसिद्धिपि न्याम्ह
 ध्यानीबुद्धपिनि मूर्ति दु । इमिनापं च्वनीपि
 न्याम्ह मिसारूपशक्ति छसोकथं वज्रधातेश्वरी,
 लोचनी, मामकी, पश्चिमी व तारा खः ।
३. भावनाया लागी बाधा स्वता दु :—१. आपा :
 नयगु बानि २. आपा : देनेगु बानि ३. आपा :
 खँ जक लहायगु बानि ।
४. ध्यान यायत माःगु न्याता गुण दु :—१. श्रद्धा
 २. स्वस्थता ३. निष्कपट ४. वीर्य ५. प्रज्ञा ।
५. स्वंगू पालिसूत्र :—१. महातीर्थायतन सूत्र—
 युकी कर्मया फल व अन्धविश्वासी ज्वीगु
 स्वंगू कारण न्ह्यथनातःगु दु ।
२. वासेठसूत्र—युकी ब्राह्मण गयजुया : ज्वी
 व स्वंत ब्राह्मण धायगु धंगु विषये न्ह्यथना-
 तःगु दु ।
३. महानिदानसूत्र—युकी संसारया गतिविधि
 व जन्मज्वीगु, मरणज्वीगु तथा तृष्णांयाना।
 व्यक्तिगत भावनाया सृष्टि ड्वी धंगु व
 संसारया आवागमनया विषये न्ह्यथनातःगु
 दु ।
६. इस्वी सम्बत् ५८४ सः नेपाःया जुजु अंशु-
 बरमया म्हाय भृकुटीया ल्हासाया प्रतापी
 जुजु स्लोडचनगम्पो नाप व्याहा जुयाःलि
 राजकुमारि भृकुटि यक्वं अमूल्य बौद्धमूर्ति
 ल्हासाय यंकूगु खः । उबलेनिसें ल्हासाय
 बुद्धधर्मया शुरुआत जूगु धाइ ।

अ

BUDDHISM IN EVERYDAY LIFE

- Dr. Tonny Scherft

How do we benefit from becoming Buddhists ? What are the practical advantages apart from a new leisure activity and new contacts ? We may join meditation circles or seminars; we can go visiting a temple. All this may be of immense value. It adds contentment to our life, and thrills us to the bone.

But then ? Does Buddhism—an important question, it seems to me—help people in despair, or in need ? People who have suffered a sad bereavement, or are bowed down by an unbearable situation, or feel incapable of solving problems of modern times ? The disabled ? The traumatic ? What use is Buddhism to them when they approach it, searching for refuge in their difficult daily lives ?

Someone of naive piety for whom childlike visions of the hereafter are a reality, I think, will find easy support

from his faith, whatever this faith may be, in such a situation. But anyone who has been at the bottom of the wishing-well faces a much rougher reality.

Buddhism originally did not compromise much in this respect.

A woman once went to find the Buddha. She had been driven mad by grief over the death of her child. With the little corpse in her arms she begged the Buddha to bring it back from the dead. But, alas, the Buddha was no miracle worker. He told the woman He would do so if she could bring Him a mustard seed from a house which had never known mourning for a beloved dead. She departed in high hopes, but she did not succeed in finding such a house. A realization of the sameness of everyone's experience marked the breakthrough and cure of her madness.

If would seem but little consolation was afforded the woman, and so it was. It does not make the world more inhabitable that every human being has to suffer. Yet, it is a real consolation, not some form of escapism. There is not even an attempt to read meaning into the woman's suffering. Why should it have a meaning, be of some purpose? It could just as well be perfectly senseless.

The answer of Buddhism on situations of sadness or stress is invariably: it is not so very important; life is an immense and ever flowing ocean,—“detach yourself”. It sounds true...for anyone who isn't too sad, who isn't under a great stress. Under certain circumstances it may be just a fancy phrase, to little or no avail. Could a young girl all agog over her first holiday trip to Malaysia adopt a detached attitude towards the fact that the day before her departure she gets into an accident and has to spend her holidays in the hospital? It is not going to be easy for her to resign herself to the exercise of patience for a year, let alone detach herself from it all. Any one who has seen it all, or has gone

through it all, can talk anyway he pleases. And even so...Someone who has gone that far (or is that far gone) will still have things like his morning paper, or his reputation, or his clean sheets...Moreover, detachment from things one no longer cares for is without any merit whatsoever, “Detachment” therefore, what does it mean?

However, it need not be a merit of course; it just happens to be a commendable mentality. The Buddha also knew very well that in practice only monks can be so devoted in their choice of the one and only necessity (deliverance from worldliness) that they would let go of all else. And although probably we only have a vague notion of the (ideal) monastic life and its qualifications, it is not our lay followers' ideal; for if it were so we would have chosen it. We have chosen to dwell on things like love, hatred, strife, and quarrels. All these are not very lofty fear but it is true. To act and react naturally in daily life is without doubt the healthiest way. There is no need to pay lip service to Buddhism or to boast of feelings which are by no means ours as yet. We are

less in danger of making errors if we apply a measure of cynicism to our image of ourselves. All the more we may respect the way in which the Buddha realized himself as a human being.

Apprehending clearly Buddha's performance already helps a bit I think, to reach a beginning in the path to a spiritual freedom It might even be a sudden movement towards a tremendous adventure.

For the main question, after all, is not: does Buddhism help people, but: does Buddhism change people ? (Then it helps them, too).

The woman who met her own grief in each dwelling on whose door she knocked looking for a mustard seed, was consoled in a way. It turned out for her that death was something which could not be evaded. The experience changed her mind It made her grow. And none of the ordination of life, Buddhist or otherwise, is of any use in everyday life, if it does not do that.

Then the developing mentality increases of its own accord.

It is characteristic of Buddhism

that it confronts us with unadulterated hard facts. Then it shows the flip side, a way out, another world...It is the Middle Way most of all for which we are indebted to Buddhism, teaching us to see life as it really is. Some understanding of the "empty" nature of our so-called ego and of the concluding interwoveness of all life gives us confidence in approaching an enigmatic truth. We can not fail to hear the clear resonance of our more sure-footed amble along the daily road.

Once more: what does Buddhism mean in practice, apart from exceptional situations ? The seeming solidity of reality breaks up into a more lucid perspective and we find ourselves tuning into that. For a start we shall understand better our moods; seeing depressions as the reverse side only of euphoria ("I feel so sad"; so ? I feel sad). Also the realization dawns that it does not make much difference whether "I" experience something or he or she or anyone else does; whether I am lucky or by chance someone else is; or I am out of luck.

Then little everyday annoyances will fall away, because one comes to

see people's behaviour as springing from their state of mind at that moment, more the result of the totality of a situation than the outcome of an unchanging feature proper to them; even if habituation plays an important part, their reaction could be different tomorrow.

If we are aware of our own emotions we will learn how to accept them (for Buddhism is a cure against traumatism) and we will likely feel closer to others. Anyone who tries to be aware of his impulses, motives, actions —an important Buddhist virtue-will soon wonder at the changes in his feelings in this respect. May be when we gain through practice how to hold back angry or abusive words before they leave our mouths, these impulses will suddenly disappear. And when a fly is buzzing around us in the night, the reflection "this little one wants to live, too", will lessen the irritation. Such a state of awareness will sometimes make us feel in harmony with

the world, a feeling which embraces all living being—I hope without it being disturbed when perhaps a disappointment follows.

I started this article with the mentioning of the inspiration arising from possible new contacts, thanks to having become a Buddhist. In fact we too may be such a fountain of inspiration to others ourselves. I feel happy to see when meditation circles multiply to teach people to bring their body and mind to peace.

But still a greater value than talking about Buddhism or even mentioning it is, I think to practice Buddhism every day—wondering at the great treasure of the Buddha's Dhamma in the solitude of our inner being.

(translated from Dutch
by Obbo Spanjaard)

From 10th anniversary souvenir magazine of young Buddhist Association of Malaysia.

सुम्पादकीय

शान्ति र अहिंसा

बुद्ध परिनिर्वाण भएको २५२६ वर्ष पुग्यो । त्यत्रो लामो अवधिसम्म बुद्धको गुण अनुस्मरण गर्दै बुद्धलाई शान्ति र अहिंसाका पूजारी भनी दुनियाले श्रद्धा र भक्ति पोख्दै आएका छन् । आजको विश्वविद्वन्शकारी शस्त्रास्त्रको होड-बाजीको दुनियामा शान्ति र अहिंसाको ठूलो खाँचो छ । विश्वका जनता मन र कर्मलाई एकातिर लत्याएर खालि वचनले शान्तिको गुहार माग्ने गरिराखेका छन् । अशान्तिको जरो नखाजिकन अशान्ति सृजना भयो भनेर विश्व समक्ष दुहाई माग्नाले मात्र शान्ति आउने होइन । शान्ति र अहिंसाका पुजारी मानी बुद्धलाई सम्झौदैमा पनि शान्ति आउने होइन । बुद्धको व्यवहारवाद र कर्मवादलाई मन, वचन र कर्मले पछ्याएर चतुरार्थसत्यलाई ख्याल राखेमा नै सच्चा शान्ति आउँछ । बुद्धको शान्तिनीति शान्तिको लागि अशान्तिलाई होच्याउने मात्र छैन किन्तु व्यवहार कुशल बनो हृदय परिवर्तन गर्ने

भन्ने हो ।

बुद्धको अहिंसा मारकाट नगर्नु मात्रमा सीमित छैन । परपीडनबाट हट भन्ने नै बुद्धको अहिंसाको अर्थ हो । निन्दा, ईर्ष्या र द्वेष यी सबै आत्मघात र हिंसा हुन् । त्यसबाट लोभ पैदा गराउँछ र अभिमान जगाउँछ । ती लोभ र अभिमानबाट शस्त्रास्त्रको होड चलेको हो भन्ने निविवाद तर्क सिद्ध हुँछ । हिंसा नगर भन्नुको अर्थ निर्घोमायि प्रहार नगर भन्ने नै पूर्णरूपेण सत्य स्पष्ट हुन आउँछ । काम, क्रोध, लोभ र मोह जस्ता मानसिक आततायीहरूलाई बुद्धले हिंसा नै गरेको छ अर्थात् मारेको छ, हटाएको छ ।

यस वर्षको बुद्ध-जयन्तीले मानव मात्रमा शान्ति कायम हुने उपाय र अहिंसालाई प्रतिपादन गर्ने विश्वास दिलाओस् भन्ने आनन्दभूमि परिवार बुद्धमंबतानुसारको नव वर्षको उपलक्ष्यमा हादिक शुभाभिलाषा व्यक्त गर्दछ ।

श्री लोद्दू गतिविषय

मास्कोमा शान्ति सम्मेलन

यही बैशाख २७ गते देवि ३१ गते सम्म मास्कोमा हुने निरस्त्रकरण शान्ति, सम्मेलनमा भाग लिन हुन भिक्षु अमृतानन्द महास्थविर र भिक्षु चुन्द स्थविर यही बैशाख २४ गतेको दिन त्यस तरफ प्रस्थान गर्नु भइसक्नु भएको छ ।

समाचार अनुसार त्यस सम्मेलनमा यूरोप, अमेरीका, ल्याटिन अमेरीका, अफिका तथा एशियाका धेरै मुलुकहरूले भाग लिने भएको छ ।

बुद्ध जयन्ती समारोह समिति

भगवान् गौतम बुद्धको २५२६ औं जयन्ती बैशाख २५ गते विभिन्न कार्यक्रम गरी भव्यरूपमा भनाउन स्थानीय श्रीघः विहारमा बसेको बैठकले भिक्षु सुमगलको अध्यक्षतामा इद सदस्यीय समारोह समिति गठन गयो ।

धर्मनुशासकहरू :—

भिक्षु प्रज्ञानन्द महास्थविर

भिक्षु अमृतानन्द महास्थविर

समितिका उपाध्यक्षहरूमा भिक्षु सुदशन, छेचु कुसो लामा र श्री नजरमान बुद्धाचार्य रहनु भएको छ ।

सचिवमा बुद्धरत्न बज्जाचार्य तथा सह-सचिवमा श्री श्यामकृष्ण मानन्धर र केदार शाक्य रहनु भएको छ ।

त्यस्तै श्री भाइकाजी उपासक, कोषाध्यक्ष तथा

श्री साइलामान तुलाधर र श्री नानीभाइ सह-कोषाध्यक्ष रहनु भएको छ ।

साप्ताहिक रेडियो कार्यक्रम :—

प्रमुख—भिक्षु मैत्री, सहयोगी श्री प्रकाश बज्जाचार्य, श्री सुवर्ण शाक्य ।

साप्ताहिक घर्मदेशना—प्रमुख भिक्षु सुबोधानन्द महास्थविर सहयोगी—भिक्षु बुद्धघोष महास्थविर, भिक्षु अश्वघोष, भिक्षु महानाम, भिक्षु प्रज्ञारश्म, भिक्षु सुमंगल, भिक्षु सुदशन, भिक्षु जीलभद्र, भिक्षु मैत्री, भिक्षु सुशोभन, अनगारिकाहरू घर्मवती, विरति, माधवी, चमेली ।

स्वयम्भू ज्ञानमाला भजन

प्रमुख—श्री पूर्णमान उपासक र राजमान आदि धेरै सहयोगीहरू । प्रभात फेरी प्रवन्धक—आनन्दकुटी विद्यापीठ परिवार ।

बौद्ध प्रवचन तथा प्रभात फेरी

श्रीघः ज्ञानमाला भजन खलः परिवार ।

मंच शृंगार पतार प्रवन्ध

नेपाल बौद्ध परियति शिक्षा गणमहाविहार

परिवार ।

बौद्ध हाजिरी जवाफ प्रतियोगिता

प्रमुख—श्री प्रकाश बज्जाचार्य, सहयोगी धर्मकीर्ति अध्ययन गोष्ठी परिवार तथा समितिका सहयोगी मित्रहरु

बनेपा बुद्ध जयन्ती समिति

यही बैशाख २५ गते २५२६ ओं बुद्ध जयन्ती विभिन्न कार्यक्रम गरी एक हप्तासम्म मनाउन स्थानीय पञ्च, सामाजिक कार्यकर्ता र बुद्धमार्गीहरूको हालै बसेको एक बैठकले युवा साहित्यकार कवि इन्द्र नकर्मी “भोमि” को अध्यक्षतामा एक ३४ सदस्यीय समिति गठन गरेको छ ।

उक्त समितिका उपाध्यक्ष, सचिव, कोषाध्यक्ष, उप-सचिव, उप-कोषाध्यक्ष पदमा क्रमशः विणु प्रसाद मानन्धर, बुद्ध रन्जित, बुद्धिमान जोशी, प्रदीप शाक्य, त्रिरत्न मानन्धरलाई नियुक्त गरिएको छ ।

सतितिका अनुसार सो अवसरमा चलचित्र प्रदर्शन, प्रथम बागमति अच्चलब्यापी बुद्ध जयन्ती रनिङ शीलड हाजीर जवाफ प्रतियोगिता, धर्मदेशना, व्याज वितरण जुलुस र रथयात्रा, आमसभा तथा जलपान आदि गरिनेछ ।

श्रीलंकामा पालि र बौद्ध विश्वविद्यालय

श्रीलंकामा पालि र बौद्ध विश्वविद्यालय स्थापना घटेकोले पालिभाषा र बुद्धधर्म अन्तर्राष्ट्रिय जगत्‌मा प्रचार हुन्छ भन्ने राष्ट्रपति श्री जयवर्धनले गत मंगलबार अप्रिल २० तारीखका दिन बौद्ध विश्वविद्यालय उद्घाटन घर्दे भन्नुभएको घियो, यसको अर्को उद्देश्य छ पालिभाषाको माध्यमबाट बुद्धधर्म अध्ययन गरेर बुक्त सकोस् ।

आनन्दभूमियात चन्दा

ल. पु. नागवहाया कल्पना शाक्य आनन्दभूमियात ३०— दका दो चन्दा विद्या विज्ञान दु ।

आनन्दभूमियात उदार सहयोग

श्री भक्तिदास श्रेष्ठ लाजिम्पाटपाँचे आनन्दभूमियात रु. २००।— दां चन्दाविद्या तःधंगु गुहाली याना दीगुलि व्यक्यात सुभाय् दु ।

लहुति-पुन्ही

२०३८ चैत्र २६ गते लहुति-पुन्ही खुङ्हु आनन्दकुटी विहारम् सुथय् स्वयम्भू ज्ञानमाला भजनं लिपा भिक्षु कुमार काश्यप बुद्धगुण स्मरण याकाः धे विज्यात — ज्यायाय् बलेथः नालाः न ज्यायाय्माले यः धनीपि नालाः न ज्यायाय्माले यः तर बुद्धं अथे पक्षपाती कथ ज्यायाना विमज्याः । ज्या याइपिन्त अनेक अपवाद व बाधा नं न्द्याने चंचवः ।

भिक्षु चुन्द महास्थविरं धर्मदेशना यानाः धे विज्यात — शरीर, वचन र मन संयम याना च्वनेनु हे बुद्धया उपदेश खः । आखः ब्वने मफुम्ह भिक्षु छम्हेसित बुद्ध भावना याकाः मागंफलय् लाका विज्ञानु खे व धर्माचरणं याना जुम्हेसित धर्म रक्षा या धंगु घटनात्मक बाखं कना विज्यात ।

जन्मोत्सव

नेपाल भिक्षुपिनि दक्षिणे थकालिम्ह भिक्षु प्रज्ञानन्द महास्थविरया द३ दे क्यंगु शुभ जन्मदिव्या लसताय् ध्वहे २०३९ बैशाख १३ गते अक्षय तृतीया खुङ्हु शाक्यर्थिसह विहारया उपासक उपासिकापिनि श्रद्धां सकल भिक्षुगण व अनगारिका तथा उपासक उपासिकापि मुनाः बुद्धपूजा, धर्मदेशना, अष्टपरिकार दान यानाः बसपोत्या जन्मदि यःः धायक मानेयाः गु दु । निम्ह मस्त महाचक्र व खूलचक्र नामं प्रश्रजित जूगु नं समाचार दु ।

महापरित्राण

श्रीमती रामदेवी परिवारया श्रद्धाकथं एव चंगु
२०३८ चंत्र ३१ गते धर्मकीर्ति विहारय् भिक्षु महासंघपाखें
चर्चित्वा महापरित्राण देशना जुल । २०३९ वैशाख १ गते
बुद्धपूजा व कल्पवृक्ष दान जूगु समाचार दु ।

ध्यानकुटी दायकसभा

२०३८ चंत्र २४ गते ध्यानकुटी उपासक उपासिकापि मुनाः श्री सानुरत्न स्थापितया अध्यक्षताय् ध्यानकुटी दायकसभा गठन जुल ।

संरक्षक व धर्मानुशासकपि—भिक्षु अश्वघोष, भिक्षु यानसेठु, अनगारिका गुणवती व धर्मवती ।

अध्यक्ष श्री सानुरत्न स्थापित ये । उपाध्यक्ष श्री तुलसीदास श्रेष्ठ, सचिव श्री केशवकाजी वैद्य, कोषाध्यक्षपि श्री धर्मचन्द्र शाक्य, श्री ज्ञानकाजी शाक्य, प्रचार मन्त्री श्री गौरीशंकर मानन्धर, अस्तशोभा शाक्य, बनेपा । सदस्य पूर्णमाया मानन्धर, श्री रामकृष्ण खाद्यभोया, श्री इन्द्रमत्त नकर्मी, श्री नारांभक्त नकर्मी, श्री रामभक्त नकर्मी, श्री बुद्धकाजी रंजित, श्री बुद्धकाजी मानन्धर, श्री विष्णुप्रसाद मानन्धर, गंगादेवी वैद्य, श्री बिकुनारामानन्धर बनेपा, श्री हरिकृष्ण श्रेष्ठ धुलिखेल, श्री श्रीराम कर्माचार्य पत्रोति, श्री अस्तवहादुर सांगा, श्री राजकुमार बज्जाचार्य नाला ।

सक्वय बुद्धपूजा

२०३८ चंत्र १४ गते मुनिविहारया उपासिका राधिकादेवी श्रेष्ठया श्रद्धाकथं सक्व बज्जाचार्योगिनी नापंचंगु चैत्यपूजा भव्यकथं सम्पन्न जुल । भिक्षु महेन्द्र धर्मदेशना याना विज्यात । आमेवर संघरत्नपाखे बुद्धगृण स्मरण

जुल । उपासक रामकृष्ण वैद्यपाखे धन्यवाद ज्ञापन जुल । ध्वयां न्हापानं श्री जगत्वहादुरया श्रद्धाकथं लुभ्वनी बुद्धपूजा जूगु समाचार दु ।

बिजुलि मत दान

२०३९ वैशाख २ गते धीखः शिखलापुर विहारे श्री भक्तलाल उपासक श्रीमती बिष्णुमाया खिचापुखु, भवानी केलटोल, पूर्णमाया दिल्लिबजार, लक्ष्मि न्यूरोड पिनिगु श्रद्धां मीटर जडान यानाः बिजुली मत प्रदान याना दीगु समाचार दु ।

संघारामय बुद्धपूजा

०३८ चंत्र २८ गते संघारामय धर्मकीर्ति विहारया लय लय पतिकं जुया चंगु आयोजना कथं बुद्धपूजा जुल । ध्वापां भिक्षु अश्वघोषपाखे संघारामया परिचय जुल । बुद्धपूजां लिपा भिक्षु चुन्द महास्थविरं धर्मदेशना याना विज्यानाः धी विज्यात—बुद्ध शासन चिरस्थायी यायृ भिक्षुपि तालिम यायृकं मज्यु । नय त्वनेगु व भेमेगु प्रवन्ध मजुल धाःसा भिक्षु तालिम केन्द्र टिक्यज्वी याक्वी ।

अन लिपा अनगारिका धर्मवतीं धी विज्यात—मखुगु कर्म बच्य ज्वीगु उपदेश बीगु जक विहारया ज्या खः । धर्म यायृ कर्म ब.लाकेत खः । श्री प्रकाश बज्जाचार्यं धन्यवाद ज्ञापन याना विज्यात । रत्नमाया उपासिकां सक्सितं जलपान संग्रह याका विज्यात ।

आजीवन सदस्य

५० १५०।—दा विद्या आनन्दभूमिया आजीवन सदस्य जुयादीपि श्री भक्तिदास श्रेष्ठ लाजिम्पाट काठमाडौं, इन्दिरा हलवाइ धरान—५ ।

लुम्बिनी ताँया लागी चन्दा संकलन

विश्व बौद्ध भ्रातृत्व संघं लुम्बिनी ताँया लागी (९४ हजार) खोप्यदो दां संकलन याना तःगु दु धंगु खें हाले हैं याइल्याण्डया राजधानी बङ्कक् विश्व भ्रातृसंघया कार्यकारिणी व उपाध्यक्ष स्तरीय जूगु बैठके भागकया लिहाँ विज्याम्ह भिक्षु अमृतानन्द महास्थविरं धै विज्यागु दु। वसरोल नेपाःयापाखे उपाध्यक्षया रुपे विज्यागु खः।

उगु बैठके थये नं चर्चा जूगु दुहै—लुम्बिनी विकासया ज्या याकनं शुरू मजूगुलि चन्दा संकलन याय् त मछिना चवन। बुद्ध जन्मभूमि लुम्बिनीया विकास याकनं मजूगु छाय्यें घकाः चर्चा जूगु खें नं न्यने दु।

भिक्षु अमृतानन्द महास्थविर याइ नरेश नाप लाना नेपाःया भिक्षु संघयात याइ भिक्षु संघ मान्यता प्राप्त जूसा बालाइ धंगु बारे खें जूगु नं वसपोलं धै विज्यागु दु।

★ २५२६ ★

बलञ्चाम र जालभेलको दाग
सत्यको सप्तरंगले पोटुन्
बुद्ध जयन्तीको शुभकामना

Rainbow

PAINTS.

असन कमलाञ्छि, काठमाडौं

हु द. नं. ४/०३६

प्र. जि. अ. का. का. दर्ता नं. ३४/०३४-३५

‘पञ्चानन्द रत्न’

२५२६ सौ बुद्ध जयन्तीको शुभ-कामना विश्व जनमानस, प्रज्ञामय होस् !

आनन्दकुटी विद्यापीठ

आनन्दकुटी कन्या विद्यापीठ

स्वयम्भू, काठमाडौं

फोन : १११६३, १२४९९, १६१६३

मुद्रक : नेपाल प्रेस, शुक्रपथ, काठमाडौं, नेपाल। फोन : ११०३२